

۱۹۳

تذکره

گزیده بیانات آیت الله عابدینی

خطبه‌های نماز جمعه ۲۵ آبان ماه ۱۴۰۳

سازمان مجامع قزوین

نشریه ذکر جمعه
با هدف انتشار گزیده بیانات
ائمہ جمعه قزوین در خطبه‌های نماز
جمعه، هر هفته به صورت الکترونیکی از
طریق شبکه‌های اجتماعی ستاد نماز
جمعه منتشر می‌گردد.
لازم به ذکر است متن بیانات ائمہ
محترم جمعه، با حذف و اضافات و
ویرایش همراه است و سعی شده
است جهت مطالعه و بهره‌جویی
هرچه بهتر مخاطبین گرامی، اهم
محورها ارائه گردد.

خطبه اول

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى
سَيِّدِ الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى
مُحَمَّدٍ وَآلِهِ الطَّيِّبِينَ الطَّاهِرِينَ الْمَعْصُومِينَ
وَاللَّعْنُ الدَّائِمُ عَلَى أَعْدَائِهِمْ أَجْمَعِينَ مِنَ الْآنَ
إِلَى قِيَامِ يَوْمِ الدِّينِ.

تقوا! تنها معیار برتری انسان نزد خدا

قَالَ اللَّهُ الْحَكِيمُ فِي كِتَابِهِ الْكَرِيمِ:

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى
وَجَعَلْنَاكُمْ شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ
عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾^۱

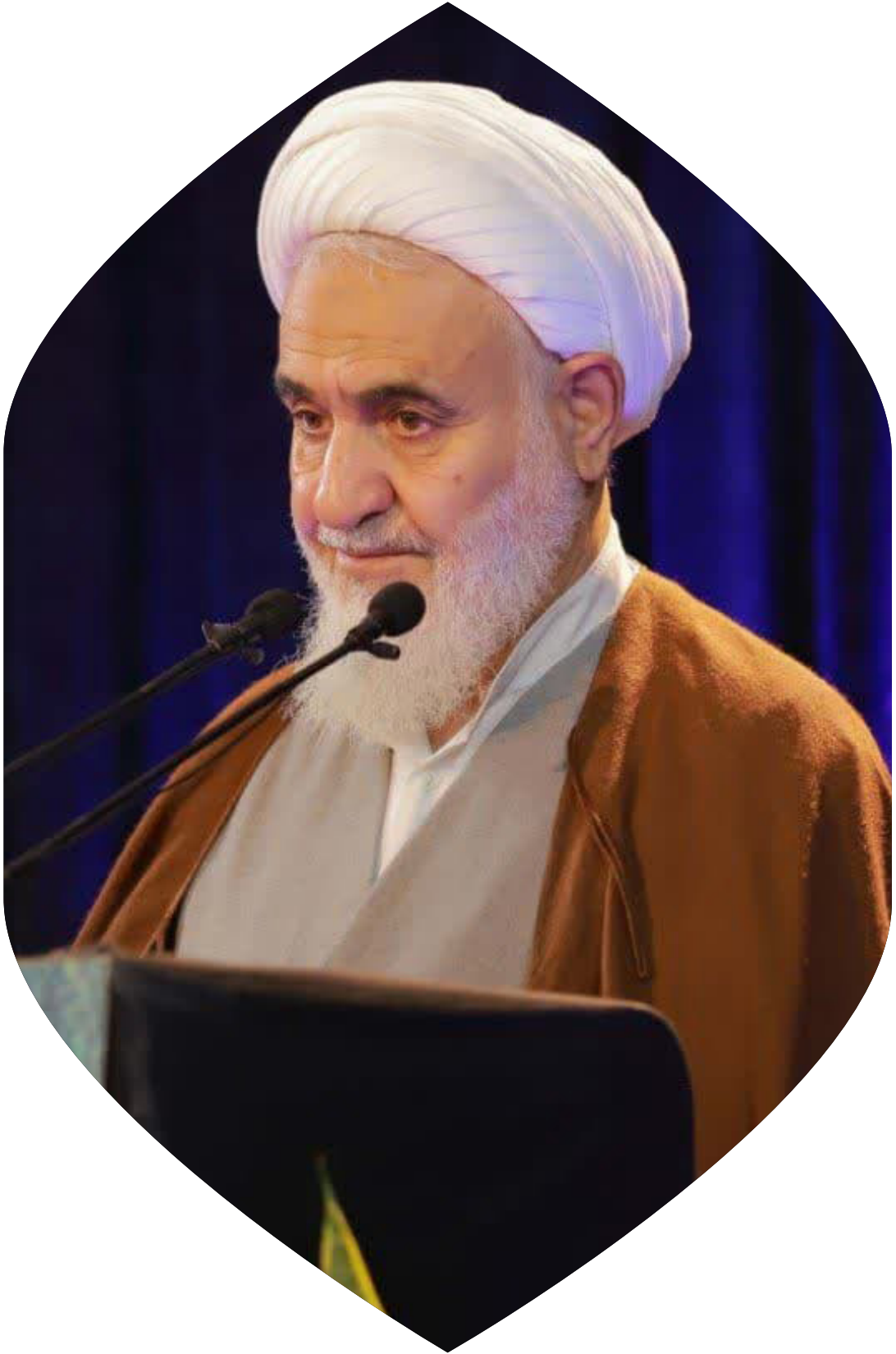
﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ ذَكَرٍ وَأُنْثَى وَجَعَلْنَاكُمْ

۱. مردم! ما شما را از یک مرد و زن آفریدیم؛ اما به ملت‌ها و نژادهای مختلفی تقسیمتان کردیم تا همدیگر را بشناسید. این‌ها که ملاک برتری نیست؛ بلکه بارزترین شما از نظر خدا باتقواترین شماست؛ زیرا خدا دانای آگاه است (حجرات: ۱۳).

شُعُوبًا وَقَبَائِلَ لِتَعَارَفُوا... ﴿۱۰﴾: این آیه همهٔ جهانیان و اهل عالم را مخاطب قرار می‌دهد. نمی‌گوید: «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا»؛ [بلکه می‌گوید: «يَا أَيُّهَا النَّاسُ...»] یعنی همهٔ اهل عالم! بدانید ما شما را از مردی و زنی آفریدیم و شما را شعبه‌شعبه، قبیله‌قبیله و تیره‌وطایفه قرار دادیم تا یکدیگر را بشناسید و معرفت پیدا کنید. این «شناخت» مصداق‌ها و معانی بسیاری دارد. در این جمعیت متنوع، با زبان‌های مختلف و رنگ پوست‌های متفاوت، بعضی زن و بعضی مرد، بعضی فقیر و بعضی ثروتمند، بعضی کودک و بعضی نوجوان و بعضی پیر، چه کسی از همه بهتر و بالاتر است؟

﴿...إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاكُمْ...﴾: ای همهٔ مردم عالم، شما در مسابقه‌ای قرار گرفته‌اید. در این مسابقه، برنده آن کسی است که تقوای او از دیگران جدی‌تر باشد، ارتباط او با خدا قوی‌تر باشد، صداقت و جوانمردی او بیشتر باشد، اهل عدالت و انصاف باشد، اهل رحم و مروت باشد، اهل وفا به عهد باشد، انسان باشد.

﴿...إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ﴾: خدا خوب می‌بیند، می‌داند و آگاه است که هرکس در میدان انسانیت، چقدر ارزش‌های انسانی از او دیده می‌شود. کسی آدم‌نماست و نمای ظاهری آدم‌ها را دارد؛ اما دل او پراز خشونت و قساوت، نفاق و دورویی، کینه و خشم و انتقام‌جویی است. اما کسی طوری زندگی می‌کند که از دشمنان صهیونیستی هم به خاطر رضای خدا انتقام می‌گیرد؛ یعنی می‌خواهد جلوی آدم‌کشی، نسل‌کشی و کودک‌کشی را بگیرد و می‌گوید: «من باید برای رضای خدا از این کودک‌کشان انتقام بگیرم و آن‌ها را سر جای خودشان بنشانم».

این آیه همه ما را دعوت به تقوای الهی می‌کند و می‌فرماید: امتیاز هرکس به تقوای اوست. زن یا مرد، بزرگ یا کوچک، ثروتمند [یا فقیر]، قدرتمند یا ضعیف، سیاه‌پوست یا سفیدپوست، این‌ها معیار نیست و اهمیتی ندارد. آنچه اهمیت دارد تقوای الهی است. این آیه کریم ما را دعوت به تقوا می‌کند و می‌گوید این‌گونه باشیم. دعوت به تقوا یعنی دعوت به انسانیت، دعوت به خوبی‌ها، دعوت به ولایت و امامت، دعوت به سخاوت و شجاعت، دعوت به صداقت و وفا به عهد.

این‌ها همه تجلی تقوا هستند.

لزوم پیروی از فرهنگ اهل بیت علیهم‌السلام برای رفع خطر پیری جمعیت

متأسفانه مسائلی پیش آمد و تبلیغاتی شد؛ مخصوصاً از زمان طاغوت این تبلیغات شروع شد و در اوایل جمهوری اسلامی ایران هم این خطر جدی گرفته نشد که جامعه ما رو به پیری می‌رود. همه ما شنیده‌ایم که می‌گویند: «کودکان سرراهی» مبادا کار به جایی برسد که بگویند: «پیران سرراهی»؛ پیرانی که دیگر هیچ‌کس نبوده از آنان نگهداری کند و آن‌ها را سرراه گذاشته‌اند. این خطر الان ما را تهدید می‌کند. امر ازدواج باید جدی گرفته شود. جوانان ما، دختران و پسران ما، باید زود و در سن مناسب اقدام به ازدواج کنند. وقتی ازدواج می‌کنند، باید حریص باشند و عجله داشته باشند که خدا به آن‌ها اولاد عنایت کند. تأخیر نیندازند و جلوی لطف و رحمت خدا را نگیرند. تعداد کودکان و فرزندان در خانواده‌ها باید افزایش پیدا کند.

اگر به این امر جدی نگاه نکنیم، آینده خطرناکی جامعه ما را تهدید می‌کند. همان صهیونیست‌هایی که کودک‌کشی می‌کنند، آن‌ها خوشحال می‌شوند و می‌پسندند که ما در خانه‌هایمان به جای اینکه دلمان با فرزند خوش باشد، با بعضی حیوانات دلمان را خوش کنیم. این فرهنگ ما نیست. فرهنگ رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ، فاطمه زهرا، امیرالمؤمنین و ائمه هدی عَلَيْهِمُ السَّلَامُ چیز دیگری است. ما باید به این فرهنگ نگاه کنیم و جامعه خودمان را با این فرهنگ زیبایی و نشاط ببخشیم تا نسلمان رو به جوانی برود و اگر میانگین سن جامعه ما را سؤال کردند بگوییم سن جامعه ما جوان است، این تذکری بود که عرض کردم.

هشدار قرآن درباره سقط جنین بر اثر ترس از فقیر شدن

متأسفانه سقط جنین بد جور به جامعه ما هجوم آورد. الان خوشبختانه اقداماتی شده است که قدری پیش رفته‌ایم و وضعیت مثبت شده است: هم در

زاد و ولد و هم در جلوگیری از عوامل کم‌فرزندی که یکی از آنها سقط جنین است. سقط جنین یعنی کودک‌کشی. چه کسی برای کشتن کودک اقدام می‌کند؟ مادر. این طفل بی‌زبان تمام پناه او مادر است، وابسته به اوست، عضوی از اعضای اوست و در وجود او زندگی می‌کند. آن موقع، بیشتر از زمانی که به دنیا می‌آید، پناهگاه او مادر است. همین مادری که باید پناه او باشد، قاتل او می‌شود. چقدر کار خطرناکی است و چقدر باعث غضب خدا می‌شود! بکوشیم این معنای قرآنی را هرکجا هستیم، به گوش و دل آدم‌ها برسانیم و خطر را گوشزد کنیم؛ وگرنه مثل این است که ما هم در آن جرم و جنایت بسیار خطرناک شریک خواهیم بود. خدای متعال فرمود:

﴿وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ ۖ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ
وَإِيَّاكُمْ ۚ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا﴾^۱

﴿وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ...﴾: مبادا فرزندانان را به خاطر ترس از فقیر شدن بکشید. می‌گوییم:

۱. بچه‌هایتان را از ترس فقر و نداری نکشید؛ زیرا روزی آنها و شما را ما می‌دهیم. کشتن آنان بدگناهی است (اسراء: ۳۱).

«قیمت نان چین است، قیمت میوه چنان است، [قیمت] گوشت چین است. معیشت سخت است. من چطور می‌توانم بچه‌هایم را اداره کنم؛ آن هم چند بچه داشته باشم!» خدا می‌فرماید:

﴿...نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ...﴾: آن کسی که رزق آن طفل را می‌دهد من هستم. تو چه کاره هستی؟ رزق خودت را هم من می‌دهم. هم رزق آن طفل و هم رزق خودت دست من است. همین که اشتباه می‌گیریم و ناشکری می‌کنیم، گرفتار فقر و فلاکت، گرانی و خیلی از مسائل دیگر می‌شویم. البته مسئولان باید جلوی گرانی را بگیرند، باید نظارت جدی بر بازار داشته باشند، باید برای تولید اهمیت قائل باشند. همه این‌ها جای خود؛ اما ناشکری هم عامل بزرگی در فقیر و بیچاره ماندن است:

﴿وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكُمْ لَئِن شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِن كَفَرْتُمْ إِنَّ عَذَابِي لَشَدِيدٌ﴾

۱. یادتان باشد که پروردگارتان اعلام کرده: «اگر شکر کنید، حتماً سرمایه وجودی‌تان را زیاد می‌کنیم و اگر ناشکری کنید، مجازاتم خیلی شدید است» (ابراهیم: ۷).

اگر شکر نعمت به جای آوریم، خدا، هم شخصیت ما را بزرگ می‌کند و هم امکانات ما را افزایش می‌دهد؛ اما اگر ناشکری کنیم، به عذاب، پیری جمعیت و رفتارهای نامنطبق با عقل مبتلا می‌شویم. همه این‌ها عذاب‌هایی است که ما را تهدید می‌کند.

﴿...إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ خِطْئًا كَبِيرًا﴾: اینکه این اولاد کشته شود، حال سقط جنین شود یا بعد کشته شود، این گناه و خطای بزرگی است. اینجا فرمود از ترس فقیر شدن [کودکانتان را نکشید].

هشدار قرآن درباره سقط جنین بر اثر فقیر بودن در آیه دیگری فرمود:

﴿قُلْ تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَّنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا

بِالْحَقِّ ذَالِكُمْ وَصَّاكُم بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ.^۱

﴿...وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ إِمْلَاقٍ...﴾: به خاطر فقیر بودن [کودکانتان را نکشید؛ یعنی] به خاطر اینکه فقیر هستید نگوئید: «حال ما چطور می‌خواهیم اولاد [را نگه داریم]؟» خوشبختانه در این عرصه، فقرا شاید نمره بالاتری دارند. الان اگر رصد کنیم کسانی که فقیرتر هستند، دوروبر آنها فرزندان بیشتری زندگی می‌کنند تا کسانی که ثروتمند هستند. اگر برویم در شمال تهران آمار بگیریم، تا برویم در جنوب تهران یا روستاها و شهرهایی که از نظر امکانات مادی و مالی ضعیف‌تر هستند، می‌بینیم خدا نعمت اولاد را آنجاها بیشتر عنایت کرده است. بنابراین نباید از ترس [دچار شدن به] فقر یا به خاطر [بودن در] فقر، این کار بد و خطای بزرگ از ما انسان‌ها سر بزند. در این آیه دوم هم خدا می‌فرماید:

﴿...نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ...﴾ شما فکر می‌کنید

۱. به همه بگو: (بیایید چیزهایی را که خدا فرمان داده است، برایتان بخوانم؛ چیزی را به جای او نپرستید؛ تا می‌توانید در خدمت پدر و مادر باشید؛ بچه‌هایتان را از سر فقر و نداری نکشید، چون روزی شما و آن‌ها را ما می‌دهیم؛ دوروبر کارهای زشت نگردید، چه آشکار باشد و چه مخفی؛ آدم بی‌گناهی را که خدا جانش را محترم می‌داند نکشید، مگر اینکه شرعاً حَقّش باشد. خدا به شما این‌طور سفارش کرده است تا عقلتان را به کار بیندازید) (انعام: ۱۵۱).

می‌خواهید رازق آن طفل باشید؛ [ولی] اشتباه می‌کنید. من هستم که رزق شما و رزق او را می‌رسانم. امیدواریم برای وعده خدا و این هشدارها و تهدیدهای آیات قرآنی اهمیت قائل باشیم و بترسیم از اینکه خشم خدا را متوجه خودمان کنیم. به فرموده یکی از مراجع و علمای بزرگ، هر اولادی که به دنیا می‌آید، اگر یک شکم دارد که باید سیر شود؛ یک عقل هم دارد که می‌اندیشد و فکر می‌کند و دو دست هم دارد که با آن کار و تلاش می‌کند. یعنی این همه امکانات با خودش می‌آورد. او رزق را کم نمی‌کند؛ [بلکه] خدا او را زمینه افزایش رزق قرار می‌دهد.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِنَّا أَعْطَيْنَاكَ الْكَوْثَرَ ﴿١﴾ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ﴿٢﴾
إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ﴿٣﴾.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ

خطبه دوم

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ وَالصَّلَاةُ وَالسَّلَامُ عَلَى سَيِّدِ
الْأَنْبِيَاءِ وَالْمُرْسَلِينَ أَبِي الْقَاسِمِ الْمُصْطَفَى مُحَمَّدٍ
وَعَلَى عَلِيِّ أَمِيرِ الْمُؤْمِنِينَ وَعَلَى فَاطِمَةَ الزَّهْرَاءِ
سَيِّدَةِ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ وَعَلَى الْحَسَنِ وَالْحُسَيْنِ
سَيِّدَيْ شَبَابِ أَهْلِ الْجَنَّةِ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ الْحُسَيْنِ
زَيْنِ الْعَابِدِينَ وَعَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلَى جَعْفَرِ
بْنِ مُحَمَّدٍ وَعَلَى مُوسَى بْنِ جَعْفَرٍ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ
مُوسَى وَعَلَى مُحَمَّدِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلَى عَلِيِّ بْنِ مُحَمَّدٍ
وَعَلَى الْحَسَنِ بْنِ عَلِيٍّ وَعَلَى الْحُجَّةِ الْقَائِمِ الْمُنتَظَرِ
الْمَهْدِيِّ صَلَوَاتُ اللَّهِ وَسَلَامُهُ عَلَيْهِمْ أَجْمَعِينَ.
أَوْصِيكُمْ عِبَادَ اللَّهِ وَنَفْسِي بِتَقْوَى اللَّهِ وَنَظْمِ أَمْرِكُمْ.

مناسبت های هفته

شهادت حضرت فاطمه زهرا عليها السلام به روایتی

پیش از هرچیز، شهادت حضرت صدیقه کبری فاطمه زهرا علیها السلام را خدمت همه بانوان گرامی تسلیت عرض می‌کنم که استاد، الگو و اسوه آنها حضرت زهرا علیها السلام است. حضرت زهرا علیها السلام فقط معلم و اسوه بانوان نیست؛ اسوه همه است. جوانان و پیران، زنان و مردان، استاد و راهنما و الگوی همه حضرت زهرا علیها السلام است. [درباره تاریخ شهادت ایشان] دو نقل داریم: روایتی ۷۵ روز بعد از رحلت رسول خدا صلی الله علیه و آله که سیزدهم ماه [جمادی الاول] می‌شود و روایتی هم ۹۵ روز بعد از رحلت رسول خدا صلی الله علیه و آله. بر اساس نقل ۷۵ روز، امروز سالروز شهادت آن حضرت حساب است.

جالب این است که رسول خدا صلی الله علیه و آله که رسول جهانیان است، بانویی برای رسالت او به میدان آمده است که او هم سرور و سیده جهانیان است. فاطمه علیها السلام «سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ»^۱ است؛ زیرا رسالت رسول خدا صلی الله علیه و آله باید با الگوی تمام‌عیاری

۱. نک: محمد بن علی بن بابویه قمی (شیخ صدوق)، الأمالی، ج ۱، تهران: کتابچی، ۱۳۷۶ش، ص ۴۸۶: «إِنِّي فَاطِمَةُ فَهِيَ سَيِّدَةُ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ مِنَ الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ.» ترجمه: دخترم فاطمه سرور زنان جهان از گذشته تا آینده است.

که جلوه جمال الهی است، به سمع و نظر اهل عالم برسد. نصف بیشتر جمعیت عالم زنان هستند و نماینده، الگو، معلم، مربی و بزرگ آنها هم باید این شخصیت نمونه باشد. خود رسول اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ [الگو است]. ائمه هدی عَلَيْهِمُ السَّلَامُ [نیز] تربیت شدگان مکتب فاطمه زهرا عَلَيْهَا السَّلَامُ و همگی الگو هستند. این الگو کسی مثل زینب عَلَيْهَا السَّلَامُ را به جهانیان نشان می‌دهد که معلم استقامت، شجاعت، ایستادگی و صبوری و الگوی همه زنان عالم است.

تکریم مقام حضرت زهرا عَلَيْهَا السَّلَامُ در قرآن

خدای متعال فرمود:

﴿إِنَّا عَظِيمُنَاكَ الْكَوْثَرَ﴾^۱

مفسران می‌گویند: کوثر یعنی خیر فراوان. خدا درباره همه عالم، زمین و آسمان‌ها می‌فرماید: «مَتَاعٌ قَلِيلٌ»^۲ [یعنی] کوچک و ناچیز است و ارزشی ندارد؛

۱. در واقع، ما خیر فراوان به تو دادیم؛ برکت در نسل (کوثر: ۱).

۲. اشاره به آیه ۷۷ سوره نساء: «الَّذِينَ تَرَى إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَى أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَى

اما وقتی فاطمه علیها السلام به دنیا می‌آید، به رسول خدا صلی الله علیه و آله می‌فرماید: ما به تو کوثر دادیم. خدایی که همه عالم را کوچک می‌بیند، فاطمه علیها السلام در کلام او بسیار بزرگ دیده می‌شود؛ چنانکه راجع به رسول خدا صلی الله علیه و آله می‌فرماید: ﴿وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ﴾^۱ ای رسول خدا، تو در اخلاق بسیار بزرگ هستی. همان خدایی که همه عالم را ناچیز می‌گوید، اخلاق رسول خدا صلی الله علیه و آله را عظیم بیان می‌کند.

امام حسین علیه السلام وقتی علی اکبر خودش را به میدان می‌فرستد، درباره حضرت علی اکبر علیه السلام می‌فرماید: ((أَشْبَهُ النَّاسِ خُلُقًا وَخُلُقًا وَمَنْطِقًا بِرَسُولِكَ صلی الله علیه و آله))^۲

خلق و خوی علی اکبر علیه السلام خلق و خوی رسول خدا صلی الله علیه و آله است. یعنی این شخصیت این قدر عظمت دارد. آیات و

^۱ وَلَا تُظَلِّمُونَ فَتِيلاً» ترجمه: به کسانی که قبل از آمدن دستور جهاد، خواهان جنگ با ستمکارها بودند، گفته شد: «فعللاً دست ننگه دارید و نماز را درست بخوانید و صدقه بدهید.» همین که دستور جنگ صادر شد، مگر ندیدی گروهی از آن‌ها همان قدر از دشمن ترسیدند که باید از خدا ترسید و حتی بیشتر! تازه، اعتراض هم کردند: «خدایا، چرا جنگ را بر ما واجب کردی؟! چرا این چندروزه دنیا را به ما مهلت ندادی؟!» بگو: «خوشی‌های زندگی دنیا ناچیز و زودگذر است؛ در حالی که سرخوشی‌های آخرت برای خودمراقبان بهتر است. در آنجا سر مویی هم به شما ستم نمی‌شود».

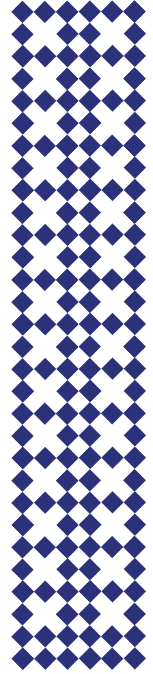
۱. بر قله اخلاق نشستهای (قلم: ۴).

۲. نک: علی بن موسی بن طاووس، اللهوف، به تصحیح احمد فهری زنجانی، ج ۱، تهران: جهان، بی‌تا، ص ۱۰۲: ((اللَّهُمَّ إِشْهَدْ فَقَدْ بَرَزَ إِلَيْهِمْ عَلَامٌ أَشْبَهُ النَّاسِ خُلُقًا وَخُلُقًا وَمَنْطِقًا بِرَسُولِكَ وَكُنَّا إِذَا إِشْتَفْنَا إِلَىٰ نَبِيِّكَ نَظَرْنَا إِلَيْهِ.)) ترجمه: خداوند! تو بر این قوم گواه باش. جوانی به مصاف آنان می‌رود که از نظر خلقت و خلق و خوی و سخن گفتن، شبیه‌ترین شخص به رسول توست. ما هرگاه مشتاق دیدار پیامبر تو می‌شدیم، به سیمای این جوان می‌نگریستیم.

روایات این‌ها را به ما یاد می‌دهند تا ما هم بزرگ شویم و بزرگ زندگی کنیم؛ حقیر، کوچک، خودبین و کم‌بین نباشیم. این عظمت روحی خیلی ارزش دارد.

انسان اگر کوچک باشد؛ همیشه می‌نالد، احساس عقب‌ماندگی می‌کند و از موفقیت دیگران هم ناراحت می‌شود؛ اما اگر بزرگ باشد، می‌خواهد بزرگی در عالم رواج پیدا کند. صهیونیست‌های آدم‌کش بسیار حقیر و کوچک هستند. وقتی احساس می‌کنند در تمام زمین جایی برای زندگی ندارند، ملتی نیستند، حکومتی ندارند، دولتی در اختیار آن‌ها نیست و همه چیزشان غصب و دزدی و خیانت و جنایت است، احساس کوچکی می‌کنند. وقتی احساس کوچکی کردند، همان اندازه جنایت‌کار بار می‌آیند. وقتی این‌ها این جنایت‌ها را کردند، فردای روزگار، همان اربابان آمریکایی و انگلیسی آن‌ها از ترس جان خودشان و کسانشان، این‌ها را به آنجاها راه نمی‌دهند و اجازه نمی‌دهند این جانی‌های خون‌آشام در آنجاها حضور پیدا کنند. اسلام می‌خواهد ما بزرگ باشیم. حرف از کرامت می‌زند و درباره همه بنی‌آدم می‌فرماید:

گزینه بیانات آیت الله عابدینی در خطبه‌های نماز جمعه | ۲۵ آبان ماه ۱۴۰۳

﴿وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ
وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى كَثِيرٍ مِمَّنْ
خَلَقْنَا تَفْضِيلًا﴾^۱

ما آدم را ارزشمند آفریدیم و ارزشمند قرار دادیم. این آیه به ما می‌فهماند که ما به شما کرامت دادیم، برای شما احترام قائل شدیم و شخصیت شما نزد خدا محترم است. برای اینکه این ارزشمندی افزایش پیدا کند و کرامت بیشتر شود می‌فرماید:

﴿إِنَّهُ لَقُرْآنٌ كَرِيمٌ﴾^۱ ﴿۷۷﴾ ﴿فِي كِتَابٍ مَّكْنُونٍ﴾^۲ ﴿۷۸﴾
لَا يَمَسُّهُ إِلَّا الْمُطَهَّرُونَ﴾^۲

این قرآن کریم را برای شما آوردیم؛ برای اینکه هر روز هر آیه کریمی که می‌خوانید، می‌شنوید، می‌فهمید و به آن علاقه‌مند می‌شوید؛ به همان نسبت کرامت شما رشد می‌کند و عظمت پیدا می‌کنید.

۱. ما به بنی‌آدم شرافت دادیم، وسایل حمل‌ونقل زمینی و دریایی در اختیارشان گذاشتیم، خوراکی‌های پاک و پاکیزه روزی‌شان کردیم و بر مخلوقات مادی خود کاملاً برتری‌شان دادیم (اسراء: ۷۰).

۲. بدانید قرآن کتابی ارزشمند است. اصل آن در کتابی پوشیده و مصون از هرگونه تغییر است. جز پاک‌شدگان از آلودگی‌ها، به حقایقش دسترسی ندارند (واقعه: ۷۷ تا ۷۹).

ما با قرآن بزرگ می‌شویم و کاستی‌ها و ضعف‌هایمان تبدیل به نیرو و قوت و عزت می‌شود؛ زیرا برای ما کرامت می‌آورد. همچنین فرمود که اگر عزت می‌خواهید، در قرآن عزت را جست‌وجو کنید:

﴿إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالذِّكْرِ لَمَّا جَاءَهُمْ وَإِنَّهُ لَكِتَابٌ عَزِيزٌ﴾^۱

مطمئنأ در آینده، زنان فرهیخته و دانشمند جهان هر روز بیشتر از گذشته زهرای اطهر علیها السلام را می‌شناسند و به او می‌پیوندند. الان هم نشانه‌های آن را می‌بینیم. الان [اگر] بخواهند در دنیا انسانی را برای خودشان پیدا کنند که از هر جهت بزرگ باشد و عظمت و بزرگی، علم و حکمت و دانش، آداب الهی، عبادت و بندگی، ذکر و یاد خدا و رحمت و مروت را در او تماشا کنند؛ [حتی اگر] مسلمان هم نباشند، کجا می‌توانند بهتر از زهرای مرضیه علیها السلام پیدا کنند. بنابراین آینده جهان با زهرای اطهر علیها السلام شکل خواهد گرفت، فرهنگ آینده جهان فرهنگ زهرا علیها السلام و فرزندان زهرا علیها السلام خواهد

۱. کسانی که باور نمی‌کنند قرآن آمده است تا آن‌ها را به خودشان بیاورد، جهنمی‌اند. قرآن کتابی است شکست‌ناپذیر (فصلت: ۴۱).

شد و همین زمينه ظهور منجی عالم بشریت و ذخیره
آل پیغمبر صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ است.

خشم حضرت زهرا عَلَيْهَا السَّلَام مایه خشم خداوند

رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ فرمودند:

«إِنَّ اللَّهَ تَعَالَى يَغْضَبُ لِغَضَبِ فَاطِمَةَ وَيَرْضَى
لِرِضَاهَا.»^۱

فاطمه عَلَيْهَا السَّلَام آن قدر پیش خدا مقرب است و خدا او را
دوست می‌دارد که با غضب فاطمه عَلَيْهَا السَّلَام خدا خشمگین
می‌شود و با خشنودی و رضایت فاطمه عَلَيْهَا السَّلَام خدا
خشنود می‌شود. این جایگاه حضرت فاطمه عَلَيْهَا السَّلَام
است.

جا دارد از این حدیث استفاده بکنیم و بگوییم: خدایا!
ما یقین داریم آنچه الان در غزه و لبنان می‌گذرد،
صدیقه کبری، فاطمه زهرا عَلَيْهَا السَّلَام را بسیار خشمگین کرده
است و آن حضرت عَلَيْهَا السَّلَام از صهیونیست‌های خون‌آشام
بسیار غضبناک هستند. در تلویزیون نشان می‌داد

۱. امام رضا عَلَيْهِ السَّلَام، صحیفه الرضا، به تصحیح محمد مهدی نجف، مشهد: کنگره جهانی حضرت رضا عَلَيْهِ السَّلَام، ۱۴۰۶ق، ص ۴۵؛ ترجمه: به یقین
خداوند با خشم فاطمه عَلَيْهَا السَّلَام خشمگین و با خشنودی فاطمه عَلَيْهَا السَّلَام خشنود می‌شود.

و شاید دیدید که دختری دوسه‌ساله پابرنه راه می‌رفت و آشفته و خسته بود. معلوم نبود کجا می‌رود. جایی نداشت برود. همین طور راه می‌رفت، شکوه می‌کرد و می‌گفت: «پاهایم زخمی شده است. از پاهایم خون می‌آید. خیلی سخت می‌توانم راه بروم».

وقتی به دختری سخت می‌گذرد؛ به خانه می‌رود، مادرش از او استقبال می‌کند و خانواده‌اش درد او را درمان می‌کنند؛ [اما] این [دختر] نه پدر و مادری دارد، نه خانه‌ای برایش مانده است و نه کسی را دارد که به داد او برسد. از این خیابان به آن خیابان و از این کوچه به آن کوچه، با شکم گرسنه روزگار خودش را سر می‌کند. این‌ها فاطمه علیها السلام را خشمگین می‌کند؛ این‌ها همهٔ بندگان خدا، بانوان و آقایان، پیران و جوانان و کودکان، همهٔ اقشار را خشمگین می‌کند. خدایا! با نابودی صهیونیست‌های خون‌آشام به زخم دل بندگان پایان ببخش. خدایا! پیروزی نهایی را برای مظلومان غزه و لبنان به زودی زود محقق بفرما.

احترام و نیکی به والدین

به حرمت مقام حضرت زهرا علیها السلام

بحث از صدیقه کبری، فاطمه زهرا علیها السلام شد. در این خصوص، مطالبی عرض می‌کنم. یک نکته این است که این خانم‌ها یک وقت به عنوان مادر دیده می‌شوند. همه ما نسبت به مادرانمان وظیفه داریم؛ چه در این دنیا باشند و چه به رحمت خدا رفته باشند. آن‌ها را فراموش نکنیم. هرچقدر ما اعمال خودمان را شایسته کنیم و رفتارمان انسانی باشد، هرچقدر به ایمان و تقوا پایبند باشیم و رحم و مروت داشته باشیم، هرچقدر این ایمان و تقوا به زندگی و کوچه و خیابان ما بیاید و بازار و تجارت و اقتصاد ما پاک باشد، هرچقدر هوای یکدیگر را داشته باشیم و مواظب یکدیگر باشیم؛ به همان اندازه آن پدر و مادری هم که از دنیا رفته‌اند، از اعمال ما چیزی به آن‌ها می‌رسد. بنابراین می‌توان به پدر و مادر از دنیا رفته هم خدمت کرد. در این دنیا هم که هستند، باید نوکر و خادم آن‌ها باشیم، باید محبت و

خدمت از ما ببینند، باید ببینند که اگر جایی کار آن‌ها گیر کرده است ما آن‌ها را تنها نمی‌گذاریم. این‌ها را باید جدی بگیریم. به احترام حضرت صدیقه کبری علیها السلام سراغ پدر و مادرهایمان برویم، دستشان را ببوسیم و به آن‌ها احترام بگذاریم.

کسی از امام صادق علیه السلام سؤال کرد: «أَيُّ الْأَعْمَالِ أَفْضَلُ؟» ما می‌خواهیم کاری انجام بدهیم که پیش خدا مقرب باشیم. کدام کار بهتر است؟ حضرت علیه السلام فرمودند:

«الصَّلَاةُ لَوْ قَتَلَهَا وَبِرُّ الْوَالِدَيْنِ وَالْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ.»^۱

۱. «الصَّلَاةُ لَوْ قَتَلَهَا»: نمازتان را سر وقت به جا بیاورید. در احادیث دیگری فرمودند: «لَا صَلَاةَ لِجَارِ الْمَسْجِدِ إِلَّا فِي الْمَسْجِدِ؛ إِلَّا أَنْ يَكُونَ لَهُ عُدْرٌ أَوْ بِهِ عِلَّةٌ.»^۲ همسایه مسجد، تا چهل خانه، باید نمازش را

۱. محمد بن یعقوب کلینی (شیخ کلینی)، الکافی، به تصحیح علی‌اکبر غفاری و محمد آخوندی، ج ۲، تهران: دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۶۳ش، ص ۱۵۸؛ ترجمه: از امام صادق علیه السلام پرسیدم: «بهترین عمل چیست؟» فرمودند: «نماز سر وقت، نیکی کردن به پدر و مادر و جهاد در راه خداوند.»

۲. نعمان بن محمد بن حیون، دعائم الاسلام، به تصحیح آصف فیضی، ج ۱، قم: آل‌البت علیهم السلام لاحیاء التراث، ۱۳۸۳ق، ص ۱۴۸؛ ترجمه: نماز همسایه مسجد فقط در مسجد پذیرفته است؛ مگر اینکه عذری داشته باشد یا بیمار باشد.

در مسجد به جا بیاورد. مساجد نباید خلوت شود.
۲. «وَبِرُّ الْوَالِدَيْنِ»: والدین را فراموش نکنید و [به آنان] نیکی کنید تا لبخند رضایت را در چهره‌شان ببینید.

۳. «وَالْجِهَادُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ عَزَّ وَجَلَّ»: مجاهده در راه خدا. مجاهده گاهی رفتن به جبهه است که خیلی از شما نمازگزاران گرامی سابقه و تجربه [دارید] و حضور داشته‌اید. گاهی هم جهاد مالی است؛ چنان‌که الان ما نسبت به آوارگان غزه و لبنان بسیار وظیفه‌مند هستیم. نه اینکه مبلغی مثل صدقه بدهیم. طوری باید به آن‌ها رسیدگی کنیم که حتی بگوییم: «خیلی سخت بود!» مبلغ چنان جدی باشد که فشار آن را هم احساس کنیم. این فشار برکت است و روشن‌کننده آینده ماست. این فرصتی است که برای ما پیدا شده است. همیشه این‌گونه نیست.

ان‌شاءالله صهیونیست‌ها گور خودشان را گم خواهند کرد. ان‌شاءالله مردم مظلوم لبنان و غزه و فلسطین، همه با آرامش در آن سرزمین، بدون خون‌آشامان صهیونیستی زندگی خواهند کرد؛ اما

ما این خاطره [سازی] را برای خودمان گم نکنیم که به موقع و جدی به داد آن‌ها رسیدیم. [مثل] آن کسانی که ماشین، خانه یا مبالغ خیلی بالا و ارزشمند طلا بخشیده‌اند؛ [با این] که خودشان هم احتیاج داشتند و می‌توانستند قیمت آن را بدهند و از مستأجری نجات پیدا کنند. این ارزشمند است. دربارهٔ ((جهاد فی سبیل الله)) امیرالمؤمنین علیه السلام هم فرمودند: بروید در راه جهاد بکوشید و جهاد کنید. اگر جهاد میدانی و جنگ نتوانستید، با مالتان در جهاد شرکت کنید. اگر نتوانستید و مالی در اختیار نداشتید، با بیان و زبانتان در راه خدا جهاد کنید؛ [یعنی] جهاد تبیین کنید.

به خاطر حضرت زهرا اطهر علیها السلام، حدیثی هم دربارهٔ مادر می‌گویم. این حدیث را هم خدمت مادرانمان و هم به خودمان یادآوری کنیم و به آن‌ها نشان بدهیم که ما این‌گونه پای احترام شما ایستاده‌ایم. امام صادق علیه السلام نقل می‌کند که کسی خدمت رسول خدا صلی الله علیه و آله آمد و عرض کرد: ((یا رسول الله! من می‌خواهم کار خوب، خدمت و نیکی کنم.

به چه کسی نیکی کنم؟)) حضرت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمودند: ((به مادرت.)) او دوباره سؤال کرد و گفت: ((یا رسول الله! پس از اینکه به مادرم نیکی کردم، به چه کسی نیکی کنم؟)) حضرت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ دوباره فرمودند: ((مادرت.)) بار سوم هم حضرت صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ در جواب سؤال آن شخص فرمودند: ((مادرت)) و بار چهارم فرمودند: ((پدرت.)) این نشان می‌دهد مادران از نظر عاطفی و از جهات گوناگون که کانون محبت بوده‌اند و هستند، سه برابر پدران باید مورد توجه قرار بگیرند.

سفارش پیامبر اکرم صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ درباره فرزند دختر

همچنین رسول خدا صَلَّى اللهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ فرمودند:

«مَنْ وُلِدَتْ لَهُ ابْنَةٌ فَلَمْ يُؤْذِهَا وَلَمْ يُهِنْهَا وَلَمْ يُؤْثِرْ
وُلْدَهُ عَلَيْهَا - يَعْنِي الذُّكُورَ - أَدْخَلَهُ اللهُ بِهَا الْجَنَّةَ.»^۱

ما هم آرزو داشتیم دختر داشته باشیم؛ ولی نشده است. کسانی که عروس دارند، عروس‌های آن‌ها

۱. علی بن حسام‌الدین متقی هندی، کنز العمال، به تصحیح بکری حیانی و صفوه سقا، ج ۱۶، بیروت: الرسالة، ۱۴۰۹ق، ص ۴۵۴؛ ترجمه: هرکس دختردار شود و او را اذیت نکند، حقیر نشمرد و پسرانش را بر او ترجیح ندهد، خداوند به واسطه دخترش، او را به بهشت می‌برد.

هم دخترانشان هستند. نوه‌های آنها هم فرزندان و دخترانشان هستند.

حضرت علیه السلام فرمودند: اگر خدا به کسی دختر عنایت کرد و او این توفیق را پیدا کرد که دختر داشته باشد، مبادا دختر او مورد آزار و اذیت [باشد]، دلش بشکند، بی‌رحمی ببیند و شخصیت او کوچک شود. مبادا فرزندان پسر را بر فرزندان دختر ترجیح بدهد؛ یعنی [پسران را] بهتر بدانند و [به آنها] بیشتر احترام بگذارند. این‌ها خلاف دستور دین ماست. حضرت صلی الله علیه و آله راجع به دختران این قدر سفارش کردند و فرمودند: اگر کسی این‌ها را رعایت کند، خدا به برکت این دختر، آن پدر و مادر را وارد بهشت می‌کند. این هم بشارتی است. [درباره دختر] از هر سو سفارش می‌بینیم.

روز قهرمان ملی

روز قهرمان ملی نام‌گذاری شده است. روز قهرمان ملی است؛ زیرا بزرگ‌ترین قهرمان نظام مقدس جمهوری اسلامی، سرلشکر شهید حاج قاسم سلیمانی رحمة الله علیه در این روز پایان قدرت و حاکمیت داعش را به رهبر عزیز

انقلاب، فرمانده کل قوا رَضِيَ اللهُ عَنْهُ اعلام کرد و فرمود: «دیگر کار داعش تمام شد.» الحمد لله تمام هم شد. سیام آبان روز قهرمان [ملی] و سالگرد این مناسبت است.

سالروز آزادسازی سوسنگرد

سالروز آزادی سوسنگرد را هم داریم. یادمان نمی‌رود. من سال ۵۹ شرایط سوسنگرد را دیدم؛ همان روزهایی که تازه آزاد شده بود. روزی دشمن در کوچه و خیابان‌های سوسنگرد، خرمشهر، هویزه، بستان و دیگر شهرهای ما بوده است. الان کجاست؟ الان دریای سرخ، موشک‌ها سراغ او را گرفته‌اند. الان ما آن‌ها را تا دریای مدیترانه پس زده‌ایم. روزی ما به‌تنهایی در مقابل این دشمنان بودیم. الان مقاومت اسلامی یمن، فلسطین، لبنان، غزه، سوریه، عراق و [دیگر] کشورهای اسلامی، البته مردم آن‌ها، همه پای کار آمده‌اند و هر روز این جمعیت بیشتر و قدرت مقاومت افزون‌تر می‌شود. در نتیجه صهیونیست‌ها، آمریکایی‌ها، انگلیسی‌ها و دیگر حامیان این جماعت خون‌آشام هر روز با ذلت و شکست بیشتری روبه‌رو خواهند شد ان شاء الله.

دعای پایانی

پروردگارا! بر عزت، اقتدار و عظمت اسلام و اسلامیان هر روز بیفزا.

پروردگارا! بر ذلت، شکست، زبونی و عقب‌نشینی دشمنان هر روز بیفزا.

پروردگارا! سایه عزت و اقتدار رهبر حکیم انقلاب اسلامی را بر سر مسلمانان جهان و مستضعفان عالم مستدام بدار.

پروردگارا! ما را لایق ظهور امام زمان علیه السلام قرار بده و فرج آن حضرت را نزدیک بفرما.

با ظهور آن حضرت علیه السلام بر ظلم و جنایت و خون‌آشامی خاتمه ببخش.

به مریض‌ها شفای عاجل عنایت بفرما.

همه اسرای خاک، گذشتگان و اموات همه مؤمنین و مؤمنات را ببخش و پیامرز.

دل‌های اهل ایمان را هر روز به یکدیگر مهربان‌تر بفرما.

خدایا! اهل نفاق، شقاق، فتنه و بی‌فرهنگی را اگر

قابل هدایت نیستند نابود بفرما.

اللَّهُمَّ اغْفِرِ لِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُسْلِمِينَ
وَالْمُسْلِمَاتِ الْأَحْيَاءِ مِنْهُمْ وَالْأَمْوَاتِ، تَابِعِ اللَّهُمَّ
بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ بِالْخَيْرَاتِ، إِنَّكَ مُجِيبُ الدَّعَوَاتِ، إِنَّكَ
عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ.

أَعُوذُ بِاللَّهِ مِنَ الشَّيْطَانِ الرَّجِيمِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
إِذَا جَاءَ نَصْرُ اللَّهِ وَالْفَتْحُ ﴿١﴾ وَرَأَيْتَ النَّاسَ يَدْخُلُونَ فِي دِينِ اللَّهِ
أَفْوَاجًا ﴿٢﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَاسْتَغْفِرْهُ إِنَّهُ كَانَ تَوَّابًا ﴿٣﴾.

وَالسَّلَامُ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَةُ اللَّهِ وَبَرَكَاتُهُ

سازمان اسناد و کتابخانه ملی
جمهوری اسلامی ایران